

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA (Mieczysław Gogacz)	9
MIECZYŚLAW GOGACZ JAKO HISTORYK FILOZOFII (Michał Zembrzuski i Artur Andrzejuk)	13

CZEŚĆ I

KONCEPCJA HISTORII FILOZOFII

W SPRAWIE KONCEPCJI HISTORII FILOZOFII	27
O POJĘCIU I METODZIE HISTORII FILOZOFII	32
ROLA HISTORII FILOZOFII W FILOZOFII BOGA	38
1. Określenie historii filozofii	38
2. Określenie filozofii Boga	43
3. Jak pracuje historyk filozofii	50
4. Problem koncepcji teologii	55
5. Odróżnienie filozoficznego i teologicznego ujęcia Boga	58
5.1. Filozoficzne ujęcie Boga według klasycznej metafizyki egzystencjalnej	58
5.1.1. Wykrycie obecności Bytu samoistnego wśród bytów niesamoistnych	58
5.1.2. Metafizycznie ujęta struktura Bytu samoistnego	60
5.2. Teologiczne ujęcie Boga	62
6. Mylące formuły problemów	64
6.1. Byt pierwszy czy przyczyna sprawcza	64
6.2. Charakter relacji stwarzania	65
6.3. Świat i przygodność świata	66
6.4. Teoriopoznawcze ujęcie istnienia	67
7. Obrona głoszonego stanowiska	69
8. Zakończenie	77
CHARAKTERYSTYKA POLSKIEJ HISTORII FILOZOFII XX WIEKU	78

CZEŚĆ II

W POSZUKIWANIU REALIZMU

O WŁAŚCIWE ROZUMIENIE FILOZOFII PROKLOSA	91
1. Problematyka filozoficzna w wybranych tekstach <i>Elementów teologii</i>	96
1.1. O przyczynie	97
1.2. O nieruchomym i <i>per se</i> ruchomym początku lub przyczynie	100
1.3. Bliższe omówienie problematyki analizowanych tekstów	101
2. Tendencje i konsekwencja filozofii Proklosa	106
TEMATY SPORÓW FILOZOFICZNYCH WŚRÓD UCZONYCH SZKOŁY PAŁACOWEJ KAROLA WIELKIEGO TRWAŁYM ZESPOŁEM PROBLEMÓW FILOZOFII EUROPEJSKIEJ	112
1. Zespół uczonych na dworze Karola Wielkiego	112
2. Pierwotność nicości (Fredegisus i Agobard)	113
3. Jeden człowiek i jedna dusza (Ratramnus z Corbie i Paschasjus Radbertus)	113
4. Przeznaczenie (predestynacja) (Gotteschalk i Hinkmar)	114
5. Przeznaczenie w kontekście przyczyn (Tomasz z Akwinu i Bonawentura)	115
6. Zakończenie	116
O NOWSZYCH BADANIACH DOWODU ONTOLOGICZNEGO ANZELMA Z CANTERBURY	118
NA MARGINESIE <i>ETYKI</i> ABELARDA	127
1. Jan Wróbel – Określenie grzechu i wnioski w zakresie teorii człowieka na podstawie rozdziału XIV <i>Etyki</i> Abelarda	132
2. Edward Kawa – Elementy teorii człowieka w rozdz. XV, XVI, XVII <i>Etyki</i> Abelarda	134
3. Stanisław Porębski – Uwagi o teorii człowieka na podstawie rozdz. XVIII-XX <i>Scito te ipsum</i>	137
4. Piotr Góra – Analiza trzech pierwszych rozdziałów <i>Etyki</i> Piotra Abelarda	140
AWICENNA I WAŻNIEJSZE INTERPRETACJE JEGO TEORII ISTNIENIA (droga do diagnozy filozofii współczesnej).....	148
1. Ważniejsze tezy filozoficzne Awicenny i Tomasza z Akwinu uwypaczkujące tendencje we współczesnej metafizyce	148
2. Droga myśli Awicenny do współczesności	151
3. Teoria istnienia w tekstach Awicenny według É. Gilsona, A. M. Goichon i badań prowadzonych w ATK	156
4. Tendencje filozofii Awicenny jako reguły tworzonej dziś metafizyki	164

O PRZEDMIOCIE METAFIZYKI W XII W. (Z historii stosunku metafizyki na tle zagadnienia odmian neoplatonizmu).....	167
APOFATYKA JAKO SPOSÓB OPISU DOŚWIADCZENIA MISTYCZNEGO W TEKSTACH ŚW. BONAVENTURY	
1. Aktualność, cel i zagadnienia wyjściowe tematu	180
1.1. Aktualność problemu doświadczenia mistycznego	180
1.2. Cel studium	182
1.3. Zespół zagadnień wyjściowych zawierających problem doświadczenia mistycznego	183
2. Poszukiwanie w tekstach św. Bonawentury opisu doświadczenia mistycznego	185
2.1. Droga człowieka do Boga	185
2.2. Teoria kontemplacji	189
2.3. Teoria ekstazy	191
3. Poznanie <i>per raptum</i> jako doświadczenie mistyczne	195
3.1. Cechy rozpoznawcze doświadczenia mistycznego	195
3.2. Opis poznania <i>per raptum</i> w tekstach św. Bonawentury	197
3.3. Uwagi do komentujących poznanie <i>per raptum</i> ujęć E. Longpré	198
3.4. Cechy mistycznego poznania <i>per raptum</i>	200
4. Apofatyczna budowa opisu doświadczenia Boga <i>per raptum</i>	201
4.1. Cechy apofatyczne opisu	201
4.2. Apofatycznie ujęty w tekstach św. Bonawentury proces religijnego rozwoju ludzi	203
4.3. Apofatyczne momenty opisu doświadczenia mistycznego <i>per raptum</i>	203
5. Zakończenie	205
CZY WEDŁUG HENRYKA Z GANDAWY JEST MOŻLIWE POZNANIE CZYSTEJ PRAWDY BEZ POMOCY OŚWIECENIA?	
	207
DOŚWIADCZENIE MISTYCZNE NA TLE ODMIAN WIDZENIA BOGA W ZWIĄZKU Z <i>DAS SEHEN GOTTES</i> MIKOŁAJA Z KUZY	
	215
UWAGI NA TEMAT MISTYKI W <i>BOSKIEJ KOMEDII</i> DANTEGO	220
NIEKTÓRE ŹRÓDŁA TEORII DUSZY LUDZKIEJ U MARSILIO FICINO	
	237
CZŁOWIEK I WSPÓLNOTA W <i>DEFENSOR PACIS</i> MARSYLIIUSZA Z PADWY (PROBLEM NIEKONSEKWENCJI W AWERROIZMIE JAKO ARYSTOTELIZMIE NEOPLATONIZUJĄCYM)	
	240

1. Erudycja przygotowująca do analizy tekstu	240
2. Tezy Marsyliusza z Padwy	242
2.1. Teoria człowieka	242
2.2. Teoria wspólnoty	244
3. Aspekty teorii wspólnoty nie rozwinięte w <i>Defensor pacis</i>	246
PROBLEM FILOZOFII KOPERNIKA	249
1. Zagadnienia związków Kopernika z filozofią	249
1.1. Pogląd L. Birkenmajera	250
1.2. Uwagi do ujęć L. Birkenmajera	251
1.3. Pogląd A. Birkenmajera	254
1.4. Uwagi do ujęć A. Birkenmajera	256
2. Sposoby dojścia do metafizycznej warstwy ujęć w <i>De revolutionibus</i>	256
2.1. Zagadnienie harmonii wszechświata	256
2.1.1. Uwagi o układzie materiału w I księdze	256
2.1.2. Harmonia równa się pięknu	257
2.2. Problem kulistości wszechświata	259
2.3. Tworzywo wszechświata	261
2.4. Filozoficzne aspekty relacji woda – ziemia	262
3. Wnioski rozważań	263